כ בְּפֶרֶק (ה׳) [ד׳] מַהֲלוֹכוֹת סֻכָּה (ה״ב).
ל בְּרֵייתָא ד׳ (ע״ב).
מ בְּעֵיָא וְלֹא נִפְשְׁטָא (שם) בְּגִמָּרָא הֲרֵי״ף (ע״ז ראי״ש פ״א סי׳ ו) וּלְחוּמְרָא, כְּרַבָּנָן וְאַלִּיבָּא דְּרַב נַחְמָן, וְכֵן כָּתַב אֲבִי הָעֶזְרִי (ראבי״ה סי׳ תרג) וְרַבִּי יְשַׁעְיָה (הובא בראי״ש שם) וְהָרא״ש (שם). נ רַב שְׁרִירָא גָּאוֹן (הובא ברי״ץ גאות) לְפִי גִּרְסָתוֹ דְּלָא גָּרִיס (בגמרא שם) אִיבָּעְיָא לְהוּ, וְהָרי״ץ גַּאוּת וְהָרַמְב״ם (שם הי״א), וְכֵן כָּתַב הַטּוּר בְּשֵׁמָם.

שֶׁכְּשֶׁתִּצְטָרֵף (כב) כָּל (ד) הַפָּרוּץ יִהְיֶה מְרֻבֶּה (כג) עַל הָעוֹמֵד, כְּשֵׁרָה, (כד) (רַק שֶׁלֹּא יִהְיוּ הַפְּתָחִים (ה) (כה) בַּקָּרָנוֹת, * כִּי הַמְּחִיצוֹת צְרִיכִין לִהְיוֹת מְחֻבָּרִים כְּמִין גַּ״ם (ר״ן (שם ד״ה ומ״ש)), (כו) * וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יִהְא בָּהֶם פִּרְצָה יְתֵרָה עַל עֶשֶׂר אַמּוֹת. וְאִם יֵשׁ בָּהּ (כז) צוּרַת פֶּתַח, אֲפִלּוּ בְּיוֹתֵר מֵעֶשֶׂר. כוּלְהַרַמְבַּ״ם, אֲפִלּוּ יֵשׁ לָהּ צוּרַת פֶּתַח, אִם יֵשׁ לָהּ פִּרְצָה יוֹתֵר מֵעֶשֶׂר, פְּסוּלָה, אֶלָּא אִם כֵּן עוֹמֵד מֻרְבֶּה עַל הַפָּרוּץ. הַגָּהּ: וְנָהֲגוּ עַכְשָׁיו (כח) *לַעֲשׂוֹת מְחִצּוֹת (ו) שְׁלֵמוֹת, כִּי אֵין הַכֹּל בְּקִיאִין בְּדִין הַמְּחִצּוֹת (כל בו (שם)). וּמִי שֶׁאֵין לוֹ כְּדֵי צָרְכּוֹ לִמְחִצּוֹת, עָדִיף אָז לַעֲשׂוֹת שָׁלֹשׁ מְחִיצוֹת שְׁלֵמוֹת, מֵאַרְבַּע שֶׁאֵינָן שְׁלֵמוֹת (מהרי״ל): ז * לְנָעַץ אַרְבָּעָה קוּנְדָּסִין, בֵּין בְּאֶמְצַע הַגַּג (כט) מ״בֵּין עַל שְׂפַת הַגַּג, וְסָכַךְ עַל גַּבָּן, פְּסוּלָה. יוְיֵשׁ מַכְשִׁירִין בְּנָעַץ עַל שְׂפַת

בַּאֵר הֵיטֵב

ה (ד) **הַפָּרוּץ.** פֵּרוּשׁ חֲשִׁבִינַן הַפָּרוּץ מִשְּׁנֵי רוּחוֹת הַפְּרוּצִים לְגַמְרֵי עִם הַפְּרָצָה שֶׁבֵּחֲלַל הַפְּתָחִים, וְהוּא בִּכְלַל מֻרְבֶּה עַל הָעוֹמֵד שֶׁיֵּשׁ בִּשְׁנֵי הַמְּחִצּוֹת וְהַסָּפָּח, וְאָז מַתִּיר, אֲבָל עַל כָּל פָּנִים יִהְיֶה בִּמְחִצּוֹת עַצְמָן עוֹמֵד מֻרְבֶּה עַל הַפָּרוּץ. וְכָתַב הַשַּׁ״ז (סק״ו), נִרְאֶה לִי דְּיֵשׁ חִלּוּק בְּדָבָר, כְּשֶׁאֵין פִּרְצָה גְּדוֹלָה, רַק כָּל הַפְּרָצוֹת כָּל אַחַת בִּפְנֵי עַצְמָהּ פְּחוֹת מִשְּׁלִשָּׁה, אָז מַתִּיר אֲפִלּוּ בְּפָרוּץ מֻרְבֶּה בְּאוֹתָהּ מְחִצָּה, כֵּיוָן דְּאָמְרִינַן לְבוּד הֲוֵי כָּל הָעוֹמֵד כְּסָתוּם, מַה שֶּׁאֵין כֵּן אִם יֵשׁ פִּרְצָה אַחַת גְּדוֹלָה יוֹתֵר מִשְּׁלִשָּׁה טְפָחִים, אֲזַי צָרִיךְ שֶׁיִּהְיֶה עַל כָּל פָּנִים בְּאוֹתָהּ מְחִצָּה עוֹמֵד מֻרְבֶּה, אֶלָּא הַקּוֹלָא בָּזֶה דְּאַף עַל פִּי שֶׁבִּכְלַל הַפִּרְצָה הַזֹּאת פָּרוּץ מֻרְבֶּה, עַיִן שָׁם: (ה) **בַּקָּרָנוֹת.** פֵּרוּשׁ בְּכָל הַקָּרָנוֹת, אֲבָל אִם שְׁנֵי מְחִצּוֹת מְחֻבָּרִים, שָׁרֵי. מִגַּן אַבְרָהָם (סק״ו): (ו) **שְׁלֵמוֹת.** כָּתַב מֹשֶׁה מֹשֶׁה (סי׳ תחצב), נָהֲגוּ לַעֲשׂוֹת עִגּוּל בְּתוֹךְ הַפֶּתַח, אֲבָל אוֹתָן סְכוֹת הַבְּנִיּוֹת מִשְּׁנָה לְשָׁנָה בְּפֶתַח גָּמוּר, אֵין צָרִיךְ אוֹתוֹ עִגּוּל, וַאֲפִלּוּ מִנַּהֲגָא לֵיכָּא. כָּתַב מֹהֲרִי״ל, מֹהֲרַ״שׁ הָיָה מְסַפֵּק לְמִחְצוֹת הַסֻּכָּה, כְּדֵי לְרֹאשׁ סֵדֶר עֲמִידָתָן שֶׁלֹּא יְשַׁנֶּה מִשָּׁנָה לְשָׁנָה, וְכֵן הוּא

בֵּאוּר הֲלָכָה

עוֹד פְּרָצוֹת בִּשְׁתֵּי הַדְּפָנוֹת הַשְּׁלֵמוֹת עַד שֶׁבַּפְּרָצָה הַגְּדוֹלָה שֵׁשׁ בַּדֶּפֶן הַשְּׁלִישִׁי עִם אֵלּוּ הַפְּרָצוֹת יַחַד לֹא יִהְיוּ עוֹמֵד מֻרְבֶּה עַל הַפָּרוּץ, אֲבָל לְפִי מַה שֶּׁכָּתַב הַשַּׁלְחָן עָרוּךְ בַּעֲשׂוּיוֹת כְּמִין גַּ״ם בְּטֶפַח וְצוּרַת הַפֶּתַח, קָשֶׁה. וְאַף אִם תֵּימְצֵי לוֹמַר דִּבְשֶׁבֶת נָמֵי, אַף דְּשֵׁלֹשׁ מְחִצּוֹת הֲוֵי דְּאוֹרַיְיתָא, מִכָּל מָקוֹם מִצְטָרֵף הַדֶּפֶן רְבִיעִית הַפְּתוּחָה עִם הַפְּרָצוֹת הַנִּמְצָאוֹת בִּשְׁלֹשׁ הַדְּפָנוֹת, גַּם כֵּן קָשֶׁה, דְּהָלֹא בְּסַךְ הַכֹּל יֵשׁ עוֹמֵד מֻרְבֶּה עַל הַפָּרוּץ, דְּהָלֹא תַּחַת דֶּפֶן רְבִיעִית הַפְּתוּחָה יֵשׁ דֶּפֶן שְׁלִישִׁית שֶׁנַּעֲשָׂה עַל יְדֵי לְבוּד וְצוּרַת הַפֶּתַח, וְעוֹד יֵשׁ שְׁתֵּי דְּפָנוֹת שֶׁעוֹמְדָן מֻרְבֶּה עַל הַפָּרוּץ. וְיֵשׁ לוֹמַר דִּבְסֻכָּה הָלֹא דַּי אִם בַּדֶּפֶן הַשְּׁלִישִׁי יֵשׁ טֶפַח מֻרְוָח וְגַם צוּרַת הַפֶּתַח עַד הַשְּׁלֵמָה שִׁבְעָה טְפָחִים, אַף דְּהַדֶּפֶן גְּדוֹלָה וְרַבּוֹ פָּרוּץ וּבִכְדֵי אִם נִצְטָרֵף לָזֶה הַפְּרָצוֹת הַקְּטַנּוֹת שֶׁיֵּשׁ בִּשְׁתֵּי הַדְּפָנוֹת בְּוַדַּאי יִהְיֶה הַפָּרוּץ מֻרְבֶּה עַל הָעוֹמֵד, מִכָּל מָקוֹם שָׁרֵי, וּבְשַׁבָּת כְּהָאי גַּוְנָא אֵין שָׁם רְשׁוּת הַיָּחִיד עֲלֵיהָ:

* **כִּי הַמְּחִצּוֹת צְרִיכוֹת לִהְיוֹת מְחֻבָּרִים. וְאִם הַפִּרְצָה הָיָה שָׁם בִּפְחוֹת מִשְּׁלֹשָׁה טְפָחִים, שָׁרֵי,** דִּמְחֻבָּרִים מִקְּרֵי עַל יְדֵי לְבוּד [פְּרֵי מְגַדִּים (א״א סק״ו)]:

* **וּבִלְבַד וְכוּ׳ יִתְרָה עַל עֶשֶׂר אַמּוֹת. מְסַפְּקָנִי אִם עַל יְדֵי זֶה נִתְבַּטֵּל כָּל הַדֶּפֶן, דְּאוּלַי לֹא מְהֲנֵי רַק דְּעַל יְדֵי זֶה פִּרְצָה חֲשִׁיבָה וְלֹא פֶּתַח וְאָסוּר לֵישֵׁב בַּמָּקוֹם הַזֶּה לְצֵאת יְדֵי מִצְוָה אַף דִּמְסוּכָּךְ מִלְּמַעְלָה, אֲבָל בְּיִתֵּר הַדֶּפֶן שֶׁנִּשְׁאַר שָׁם שִׁעוּר סֻכָּה וְיוֹתֵר אֶפְשָׁר דְּשָׁרֵי,** דְּלֹא גְּרִיעָא זֶה מֵחָסֵר מִמְּקוֹם הַפִּרְצָה וְהָלְאָה לְגַמְרֵי דְּהֲיָה בְּוַדַּאי כָּשֵׁר הַסֻּכָּה. **וְעַיִן בְּבֵ״ח** (ס״ד) **דְּמַשְׁמַע מִלְּשׁוֹנוֹ דְּעַל יְדֵי זֶה נִפְסַד כָּל הַמְּחִצָּה. וְהִנֵּה סְבָרָתוֹ בְּוַדַּאי אֵמֶת לַהֲלָכָה לְעִנְיַן שַׁבָּת, דְּכֵן הוּא לְדִינָא, אֲבָל בְּעִנְיָנֵנוּ דְּקַיְימָא לָן דְּשִׁעוּר סֻכָּה הוּא רַק שִׁבְעָה טְפָחִים, צָרִיךְ עִיּוּן:**

* **לַעֲשׂוֹת מְחִצּוֹת שְׁלֵמוֹת. עַיִן בְּכֹאוֹר הַיטֵב** (ס״ק טז) **שָׁכַתַב שֶׁלֹּא רָאָה מִי שָׁחַשׁ לָזֶה, וּמִפְּקַפֵּק עַל רְאָיָתוֹ מִמִּשְׁכָּן, עַיִן שָׁם:**

ו * **נָעַץ אַרְבָּעָה קוּנְדָּסִין וְכוּ׳ פְּסוּלָה.** עַיִן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה. וְהִנֵּה בִּגְמָרָא (ד:) מַשְׁמַע שָׁם דְּהֲוֵי דְּאוֹרַיְיתָא. וְלִכְאוֹרָה לְפִי מַה דְּפָסַק הָרֹא״שׁ בְּדֶרֶךְ י״ט (פ״א סי׳ לד) דְּאַף לְגַבֵּי סֻכָּה יוֹצֵא מִן הַתּוֹרָה בְּצוּרַת הַפֶּתַח, אִם כֵּן אֲפִלּוּ אִם סְבִירָא לֵיהּ דְּלָא אָמְרִינַן גּוּד אֵפִיק, אֲמַאי אֵינוֹ יוֹצֵא מִשָּׁם צוּרַת הַפֶּתַח. וְאֵין לוֹמַר דְּסָבַר לֵיהּ דְּלָא אָמְרִינַן גּוּד אֵפִיק בְּכָל קְרָנוֹתֶיהָ, דְּאָז לֹא יִשָּׁאֵר לוֹ שְׁתֵּי דְּפָנוֹת מְחֻבָּרוֹת יַחַד, אֲבָל אִם יִרְצֶה לַעֲשׂוֹת פְּתָחִים בִּשְׁאָר קְרָנוֹתֶיהָ וּלְהַשְׁאִיר שְׁתֵּי דְּפָנוֹת מְחֻבָּרוֹת יַחַד, אֵין הָכִי נַמִּי דְּשָׁרֵי: **(כו) וּבִלְבַד וְכוּ׳ יִתְרָה עַל עֶשֶׂר אַמּוֹת.** דְּאָז (כג) אֲפִלּוּ עוֹמֵד מֻרְבֶּה עַל הַפָּרוּץ אָסוּר, דְּנַחְשְׁבַת לְפִרְצָה וְלֹא לְפֶתַח: **(כז) צוּרַת פֶּתַח אֲפִלּוּ בְּיוֹתֵר מֵעֶשֶׂר.** דְּעַכְשָׁו (כה) פֶּתַח מִקְּרֵי (כה) וְאֵין שָׁם

פִּרְצָה עֲלֵיהָ: **(כח) לַעֲשׂוֹת מְחִצּוֹת שְׁלֵמוֹת.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר שֶׁלֹּא עַל יְדֵי עֲצוֹת שֶׁל לְבוּד וְצוּרַת הַפֶּתַח. וּבַהֲלָכוֹת שֶׁל רַבִּי יִצְחָק גִּיאוּת רָאִיתִי שֶׁכָּתַב גַּם כֵּן דִּלְמָצָוָה מִן הַמֻּבְחָר בָּעִינַן שֶׁיִּהְיֶה שְׁלֹשׁ דְּפָנוֹת הַסֻּכָּה סְתוּמוֹת מִכָּל רוּחוֹתֶיהָ, וְלֹא יְהֵא מָקוֹם פְּתוּחַ אֶלָּא מְקוֹם הַפֶּתַח בִּלְבַד: ו (כט) **בֵּין עַל שְׂפַת הַגַּג וְכוּ׳ פְּסוּלָה.** וְאַף דִּלְגַבֵּי שַׁבָּת לְכֻלֵּי עָלְמָא (כו) אָמְרִינַן גּוּד אֵפִיק מְחִיצָתָא, לְגַבֵּי סֻכָּה סְבִירָא לְהוּ דְּבָעִינַן

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(מז) דְּשֵׁם נֶחְשָׁב בְּלָאוֹ הָכִי קְצַת כְּסָתוּם לְדַעַת הַמְחַבֵּר: **ה (י)** ט״ז (סק״ז) וּמָגֵן אַבְרָהָם (סק״ו): **(יא)** פְּרִי מְגַדִּים (ריש הסימן): **(יב)** מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ה): **(כ) כֵּן פֵּרְשׁוּ הַפְּרִי מְגַדִּים וּמַחֲצִית הַשֶּׁקֶל. וְקָשֶׁה לְפִי פֵּרוּשָׁם מִנַּא לֵיהּ לְהַמָּגֵן אַבְרָהָם דְּבָר זֶה, אֵימָא כֵּיוָן דִּבְשְׁתֵּי הַדְּפָנוֹת הַשְּׁלֵמוֹת הָעוֹמֵד מֻרְבֶּה בָּהֶן כְּמוֹ שֶׁכָּתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם** (סק״ו), **אֲפִלּוּ אִם הָעוֹמֵד פָּחוֹת מִן אַרְבָּעָה טְפָחִים, כֵּיוָן דְּהַפָּרוּץ מוּעָט מִזֶּה בָּטֵל הַמּוּעָט לְגַבֵּיהּ, וְגַם מִדִּבְרֵי רַבֵּנוּ יְרוּחָם** (נ״ח ח״א) **שֶׁהוֹבִיא בְּבֵית יוֹסֵף** (ד״ה ורבינו ירוחם) **מִשְׁמַע בְּהָדְיָא כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְנוּ, עַיִן שָׁם. וְלַעֲנִיּוּת דַּעְתִּי נָכוֹן יוֹתֵר כְּמוֹ שֶׁפֵּרֵשׁ הַלְּבוּשׁ שָׁרֵד אֶת דִּבְרֵי הַמָּגֵן אַבְרָהָם, שֶׁכָּתַב דִּבְעִינַן בָּעוֹמֵד שִׁעוּר מָקוֹם, דְּהֵיְינוּ שִׁבְעָה טְפָחִים כְּדֵי הֶכְשֵׁר סֻכָּה. וְנִרְאֶה דְּסְבָרַת הַמָּגֵן אַבְרָהָם הוּא כְּמוֹ שֶׁהֵבִיא בְּבֵית יוֹסֵף מִדִּבְרֵי רַבֵּנוּ יְרוּחָם שֶׁיֵּשׁ מִי שֶׁפֵּרֵשׁ כֵּן, וְסְבִירָא לֵיהּ לְהַמָּגֵן אַבְרָהָם דְּכֵן הוּא לְדִינָא, דִּבְעִינַן שֶׁעַל יְדֵי צְרוּף כָּל הָעוֹמֵד יִהְיֶה הֶכְשֵׁר**

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

הַגַּג, (ל) * מְשׁוּם דְּאָמְרִינַן (ז) גּוּד (לא) אַסִּיק מְחִיצְתָּא: ז (לב) סְכֵּךְ עַל גַּבֵּי [ס]מְבוֹי שֶׁיֵּשׁ לוֹ לְחִי (פְּרוּשׁ עֵץ כְּמִין עַמּוּד), * אוֹ עַל גַּבֵּי [ע]בְּאֵר שֶׁיֵּשׁ לוֹ פַּסִּין (פְּרוּשׁ קַרְשֵׁי עֵץ (לג) סְבִיבוֹת הַבְּאֵר לַעֲשׂוֹת רְשׁוּת הַיָּחִיד), הֲרֵי זוֹ סֻכָּה כְּשֵׁרָה לְאוֹתוֹ שַׁבָּת שֶׁבְּתוֹךְ הֶחָגּ בִּלְבַד, מִתּוֹךְ שֶׁלְּחִי זֶה וּפַסִּין אֵלּוּ מְחִצּוֹת לְעִנְיַן שַׁבָּת, נַחֲשֹׁב אוֹתָם כִּמְחִצּוֹת לְעִנְיַן סֻכָּה. (לד) (וְאֵין לְהַתִּיר אֶלָּא בְּמָקוֹם שֶׁלְּחִי (לה) וּפַסִּין (מ) מַתִּירִין לְעִנְיַן שַׁבָּת, (לו) דְּאָז שַׁיָּךְ מִגּוֹ) (ר״ן (נ. ד״ה ואמר רבא סיכן ע״ג מכוי)): ח (לז) [פ]סְכֵּךְ עַל גַּבֵּי (ט) אַכְסַדְרָה [צ]שֶׁיֵּשׁ לָהּ פַּצִּימִין, (לח) בֵּין

ס מ״מ (דְּרָבָא) [דְּרַבָּה] שָׁם (ו.).
ע מ״מ (דְּרָבָא) [דְּרַבָּה] שָׁם (י״ב).
פ גַּם זֶה שָׁם (יח.).
צ שָׁם ר״ט (ע״א) מְעוּבְדָא דְּרַב כַּהֲנָא.

בְּאֵר הֵיטֵב

בִּירוּשָׁלְמִי (שבת פ״ב ה״ג) 'וְהַקְמֹתָ אֶת הַמִּשְׁכָּן כְּמִשְׁפָּטוֹ' (שמות כו ל), וְכִי יֵשׁ מִשְׁפָּט לִקְרֶשִׁים, אֶלָּא קֶרֶשׁ שֶׁזָּכָה לִתֵּן בְּצָפוֹן יִתֵּן לְעוֹלָם בְּצָפוֹן: (ז) גּוּד אַסִּיק. פְּרוּשׁ כְּאִלּוּ מְחִצּוֹת הַבַּיִת עוֹלוֹת לְמַעְלָה, וְאִם כֵּן צָרִיךְ שֶׁיַּעֲשֶׂה אַרְבָּעָה קוּנְדָּסִין בְּשִׁפַּת הַגַּג עַל כָּל פִּנּים מִשְּׁלֹשָׁה צְדָדִים מִכָּאן נָגֶד כֹּתֶל הַבַּיִת. ט״ז (סק״ז): ז (מ) מַתִּירִין.

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

מְחִצּוֹת מַמָּשׁ: (ל) מְשׁוּם דְּאָמְרִינַן גּוּד וְכוּ'. פְּרוּשׁ כְּאִלּוּ שִׁפַּת כֹּתֶל הַבַּיִת מַעֲלָה אֶת מְחִצּוֹתֶיהָ לְמַעְלָה, וַהֲרֵי יֵשׁ לָסֻכָּה מְחִצּוֹת. וְדַוְקָא כְּשֶׁהַגַּג אֵינוֹ בּוֹלֵט מִן הַבַּיִת וְלַחוּץ, (כו) אֲבָל כְּשֶׁהַגַּג בּוֹלֵט לַחוּץ, אֲפִלּוּ לְגַבֵּי שַׁבָּת לֹא אָמְרִינַן גּוּד אַסִּיק כְּדִלְעֵיל בְּסִימָן שמ״ה סָעִיף ט״ז: (לא) אַסִּיק מְחִיצְתָּא. (כח) וְדַוְקָא כְּשֶׁהוּא עַל שִׁפַּת הַגַּג מַמָּשׁ, אֲבָל רָחוֹק מִזֶּה אֲפִלּוּ פָּחוֹת מִשְּׁלֹשָׁה טְפָחִים, לֹא אָמְרִינַן לְבוּד וְגוּד לְכֻלֵּי עָלְמָא. (כט) וַהֲלָכָה כְּדֵעָה רִאשׁוֹנָה (נ) דְּבְכָל גְּוָנֵי לֹא אָמְרִינַן לְגַבֵּי סֻכָּה גּוּד אַסִּיק: ז (לב) סְכֵּךְ עַל גַּבֵּי מְבוֹי שֶׁיֵּשׁ לוֹ לְחִי. מִדְּסָתַם הַמְחַבֵּר, (לא) מַשְׁמַע דְּסִבְירָא לֵיהּ כְּהַפּוֹסְקִים דַּאֲפִלּוּ בְּמָבוֹי הַמְפֻלָּשׁ וְיֵשׁ לוֹ לְחִי מִצַּד אֶחָד [וְסָכַךְ כְּשִׁעוּר הֶכְשֵׁר סֻכָּה לְצַד הַלְּחִי] גַּם כֵּן כָּשֵׁר. וְהַטַּעַם דְּעַל יְדֵי לְחִי נֶחְשָׁב לְעִנְיַן שַׁבָּת אֲפִלּוּ רָחֵב מַשֶּׁהוּ כְּאִלּוּ הָיָה מְחִצָּה לְאוֹתוֹ צַד, וְאִם כֵּן יֵשׁ לוֹ שָׁלֹשׁ מְחִצּוֹת וְהֲרֵי מִן הַתּוֹרָה רְשׁוּת הַיָּחִיד, וְאָמְרִינַן מִגּוֹ דְּהָוֵי מְחִצָּה לְעִנְיַן שַׁבָּת הָוֵי נַמִּי מְחִצָּה לְעִנְיַן סֻכָּה בְּשַׁבָּת שֶׁאִיקְלַע בְּתוֹךְ הֶחָגּ. וְאַף עַל גַּב דְּמִדְּרַבָּנָן אָסוּר לְטַלְטֵל בְּשָׁלֹשׁ מְחִצּוֹת, בְּשַׁבָּת דְּסֻכָּה מֻתָּר מִשּׁוּם שַׁבָּת הָוֵי נַמִּי מְחִצָּה לְעִנְיַן סֻכָּה בְּשַׁבָּת שֶׁאִיקְלַע בְּתוֹךְ הֶחָגּ. וְאַף עַל גַּב דְּמִדְּרַבָּנָן אָסוּר לְטַלְטֵל בְּשָׁלֹשׁ מְחִצּוֹת, בְּשַׁבָּת דְּסֻכָּה מֻתָּר מִשּׁוּם מִצְוָה: (לג) סְבִיבוֹת הַבְּאֵר וְכוּ'. הֵינוּ אַרְבַּע קוֹרוֹת נְעוּצוֹת בְּאַרְבָּעָה רוּחוֹת זוֹ כְּנֶגֶד זוֹ, שֶׁכָּל קוֹרָה נוֹטָה אַמָּה לְכָאן וְאַמָּה לְכָאן, וְהִתִּירוּהָ מִשּׁוּם עוֹלֵי רְגָלִים שֶׁיִּהְיוּ יְכוֹלִים לִשְׁאֹב מַיִם לְבְהֶמְתָּן מִן הַבּוֹר שֶׁהוּא רְשׁוּת הַיָּחִיד וְעוֹמֵד בִּרְשׁוּת הָרַבִּים, וְעַל יְדֵי הַפַּסִּין נַעֲשָׂה סְבִיבוֹת הַבְּאֵר רְשׁוּת הַיָּחִיד, וְאַף עַל גַּב דְּלֹא הִתִּירוּ זֶה אֶלָּא לְעוֹלֵי רְגָלִים, הָכָא מִשּׁוּם מִצְוַת סֻכָּה הִתִּירוּ גַּם כֵּן דָּבָר זֶה בְּשַׁבָּת שֶׁבְּתוֹךְ הֶחָגּ: (לד) וְאֵין לְהַתִּיר וְכוּ'. הֵינוּ מִשּׁוּם דְּהַמְחַבֵּר סָתַם, וּמַשְׁמַע דְּסִבְירָא לֵיהּ לְהַתִּיר בְּכָל גַּוָנֵי, לָכֵן בָּא לוֹמַר דְּלְמַעֲשֶׂה יֵשׁ לְהַחְמִיר כְּדַעַת הַפּוֹסְקִים (נא) דְּאֵין לְהַתִּיר אֶלָּא בְּמָקוֹם שֶׁלְּחִי מַתִּיר לְעִנְיַן שַׁבָּת, דְּהַיְנוּ בְּמָקוֹם סְתוּם מִשָּׁלֹשׁ רוּחוֹת וּבְרוּחַ רְבִיעִית יֵשׁ לוֹ לְחִי, דְּשָׁם מֻתָּר אַף מִדְּרַבָּנָן לְטַלְטֵל בְּשַׁבָּת, בָּזֶה מַתִּירִין לְעִנְיַן סֻכָּה בְּשַׁבָּת מִשּׁוּם מִגּוֹ, אַף דִּלְעִנְיַן סֻכָּה לֹא נוֹכַל לַחֲשֹׁב כִּי אִם שְׁתֵּי דְּפָנוֹת, שֶׁהַסְכָּךְ הוּא רַק לְצַד הַלְּחִי לְבַד: (לה) וּפַסִּין מַתִּירִין. בִּזְמַן שֶׁיֵּשׁ עוֹלֵי רְגָלִים, (נג) וְהָאִידָנָא דְּלֵיכָּא עוֹלֵי רְגָלִים, הֵיכָא דְּלֹא שְׁכִיחֵי מַיָּא, דְּמָתָר לְרַבָּר מִצְוָה, וְגַם דָּוְקָא (לו) בִּרְשׁוּת הָרַבִּים וְלֹא בְּחָצֵר: (לו) דְּאָז שַׁיָּךְ מִגּוֹ. וּלְכַתְּחִלָּה נָכוֹן לְהַחְמִיר כְּדַעַת רַמ״א. וּבְמָקוֹם הַדָּחַק יֵשׁ לִסְמֹךְ אַדֵּעָה רִאשׁוֹנָה, דְּכָתַב הָאֲלִיָּה רַבָּה (ס״ק יב) דְּכֵן הוּא עִקָּר: ח (לז) סְכֵּךְ עַל גַּבֵּי אַכְסַדְרָה. פֵּרוּשׁ אַכְסַדְרָה זוֹ הִיא שְׁנֵי כְּתָלִים זֶה כְּנֶגֶד זֶה וּמִקְצָתָהּ מְקוֹרֶה, וְסָמוּךְ לַקֵּרוּי עַד הַקָּצֶה הָאַחֵר סְכֵּךְ הַסְּכָךְ, נִמְצָא שֶׁהַסֻּכָּה הַזּוֹ אֵין לָהּ אֶלָּא שְׁנֵי כְּתָלִים. וּפַצִּימִין (לח) הוּא שְׁנֵי עַמּוּדִים בּוֹלְטִים בָּרוּחַ הַשְּׁלִישִׁי. אַף עַל פִּי שֶׁבְּסֻכָּה אַחֶרֶת שֶׁאֵין לָהּ אֶלָּא שְׁנֵי כְּתָלִים וַעֲשׂוּיִים כְּמָבוֹי זֶה כְּנֶגֶד זֶה אָמְרִינַן בְּסָעִיף ג׳ דְּצָרִיךְ פַּס אַרְבָּעָה וּמַשֶּׁהוּ, כָּאן דַּי בְּפַצִּימִין, דְּכֵיוָן שֶׁיֵּשׁ פַּצִּימִין, אָמְרִינַן פִּי תִקְרָה יוֹרֵד וְסוֹתֵם, כְּלוֹמַר פִּי תִקְרָה שֶׁל הָאַכְסַדְרָה שֶׁהוּא הַקֵּרוּי שֶׁל אַכְסַדְרָה יוֹרֵד וְסוֹתֵם, וְנִמְצָא שֶׁיֵּשׁ לַסֻּכָּה ד׳ קָנִים שְׁלִישִׁית, אֲבָל בְּלֹא פַּצִּימִין לֹא אָמְרִינַן דְּיוֹרֵד וְסוֹתֵם. וּפַצִּימִין אֵלּוּ, אַף עַל פִּי שֶׁאֵינָם נִרְאִים בְּפָנִים לָעוֹמֵד בַּסֻּכָּה אֶלָּא לָעוֹמֵד חוּצָה לָהּ, וְגַם לֹא נַעֲשׂוּ לְכַתְּחִלָּה בִּשְׁבִיל מְחִצַּת הַסֻּכָּה, מִכָּל מָקוֹם מוֹעִילִים. וְעַל זֶה כָּתַב רַמ״א שֶׁאֲחֵרִים חוֹלְקִין וּסְבִירָא לְהוּ דַּאֲפִלּוּ עַל יְדֵי פַּצִּימִין לֹא מְהַנֵּי, (נ) וַאֲפִלּוּ אִם הָיוּ הַפַּצִּימִין רָחְבָן טֶפַח, כֵּיוָן שֶׁשְּׁנֵי הַדְּפָנוֹת אֵין מְחַבְּרִין כְּמִין ג״ם כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב סוֹף סִימָן שס״א. אֲבָל אִם הָיוּ דְּפָנוֹת כְּמִין ג״ם וּבַשְּׁלִישִׁי בּוֹלְטִין הַפַּצִּימִין טֶפַח, מְהַנֵּי (נ) אִם הָיָה סָמוּךְ בָּרוּחַ הַשְּׁלִישִׁית לְתִקְרַת הָאַכְסַדְרָה, (נא) דְּאָמְרִינַן פִּי תִקְרָה שֶׁל הָאַכְסַדְרָה יוֹרֵד וְסוֹתֵם. וּמִיהוּ בְּרֹאשׁ (פ״א ס״ו לד) מַשְׁמַע דְּבָעֵי נַמִּי צוּרַת הַפֶּתַח. וְכָתַב הַבַּ״ח (ס״ז) דְּהֵינוּ דַּוְקָא בִּנְרָאֶה הַפַּצִּימִין בְּחוּץ וְשָׁוֶה מִבִּפְנִים, אֲבָל נִרְאֶה בִּפְנִים וְשָׁוֶה בַּחוּץ לֹא בָּעֵי צוּרַת הַפֶּתַח, (אַף עַל גַּב דִּבְסָעִיף ב׳ מְבֹאָר דְּבָעֵינַן טֶפַח מֻרְוָח וְגַם צוּרַת הַפֶּתַח, הָכָא כֵּיוָן דְּבָרוּחַ הַשְּׁלִישִׁי סָמוּךְ לְתִקְרַת הָאַכְסַדְרָה, אָמְרִינַן פִּי תִקְרָה שֶׁל הָאַכְסַדְרָה יוֹרֵד וְסוֹתֵם). וְהַמַּגֵּן אַבְרָהָם (ס״ק יב) מְפַקְפֵּק עַל זֶה, וּמַשְׁמַע דְּדַעְתּוֹ דְּלְהָרֹא״ש צָרִיךְ בְּכָל גַּוָנֵי צוּרַת הַפֶּתַח, וְלֹא אָמְרִינַן בָּזֶה פִּי תִקְרָה יוֹרֵד וְסוֹתֵם כְּמוֹ בְּסִימָן שס״א (ס״ב), דְּתִקְרַת הָאַכְסַדְרָה לְצָרְכָּהּ עָצְמוֹ עֲבִידִי וְלֹא לְצָרְכָּהּ. **(לח) בֵּין שֶׁהָיוּ נִרְאִין מִבִּפְנִים.** הֵינוּ שֶׁהָעוֹמֵד בַּסֻּכָּה, מִכָּל מָקוֹם בְּצָרוּף הַסְּבָרָא דְּפַצִּימִין, מְהַנֵּי [מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל]. **וְעַיִן בְּמַגֵּן אַבְרָהָם** (שם) **שֶׁמִּצְדֵּד דְּבָעֵינַן שֶׁיְּהֵא תִּקְרַת הָאַכְסַדְרָה עַל כָּל פָּנִים רֹחַב אַרְבָּעָה טְפָחִים, דְּאִי לָאו הָכִי לֹא אָמְרִינַן פִּי תִקְרָה יוֹרֵד וְסוֹתֵם,** וּדְלֹא כְּבֵ״ח (ס״ז). וְהַנָּה כָּל זֶה כְּתַב הַמַּגֵּן אַבְרָהָם לְדַעַת שְׁאָרֵי פּוֹסְקִים דְּלֹא הַזְכִּירוּ הָעִצָּה דְּצוּרַת הַפֶּתַח שֶׁכָּתַב הָרֹא״ש (פ״א ס״ו לד), וּמִכָּרְחִין אָנוּ לְבוֹא לְפִי תִקְרָה יוֹרֵד וְסוֹתֵם, **אֲבָל לְפִי מַה שֶּׁכָּתַב הָרֹא״ש דְּבָעֵינַן נַמִּי צוּרַת הַפֶּתַח,** וּכְפִי שֶׁהִטְעִים הָרֹא״ש הַטַּעַם דִּמְדְּאוֹרַיְיתָא סַגִּי בְּצוּרַת הַפֶּתַח לְבַד וְלָכֵן הַלְּלוּ בִּנְרָאֶה בַּחוּץ וְשָׁוֶה בִּפְנִים וּכְמוֹ בְּשַׁבָּת מְשׁוּם לְחִי, **תּוּ לֹא צְרִיכִינַן כְּלָל לִסְבָרָא דְּפִי תִקְרָה יוֹרֵד וְסוֹתֵם,** וְזֶהוּ שֶׁכָּתַב הַמַּגֵּן אַבְרָהָם וּמִיהוּ מַשְׁמַע בְּרֹאשׁ וְכוּ', כְּאִלּוּ חוֹזֵר מִדִּבְרֵי הָרִאשׁוֹנִים לְעִנְיַן תִּקְרָה. **אַךְ יֵשׁ לְעַיֵּן קְצָת, מִנַּא לֵיהּ לְהַמַּגֵּן אַבְרָהָם דְּבָעֵינַן שֶׁיְּהֵא רֹחַב הַפַּצִּימִין טֶפַח לְפִי סְבָרַת הָרֹא״ש:**

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(מג) מַגֵּן אַבְרָהָם (סק״ח) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: (מד) חִדּוּשֵׁי הָרִיטְבָ״א (ד: ד״ה ת״ר). וְנִרְאֶה שֶׁלָּזֶה גַּם כֵּן כַּוָּן הַטּ״ז (סק״ז) בְּמַה שֶׁכָּתַב צָרִיךְ שִׁיַּעֲשֶׂה הָאַרְבָּעָה קוּנְדָּסִין וְכוּ' מִכָּנֶגֶד כָּתְלֵי הַבַּיִת: (מה) אֲלִיָּה רַבָּה (ס״ק יא), וְכֵן מוֹכֵחַ מִלְּבוּשׁ: (נ) וְעַיִן בְּפְרִי מִגְדִּים (מ״ז סק״ז) דְּבְאֵין לוֹ מָקוֹם אַחֵר, אֵין לוֹ לִפְטֹר עַצְמוֹ אַף מִסֻּכָּה כָּזוֹ, וּבְלֹא בְּרָכָה, דְּהָא בִּגְמָרָא (שם) נִשְׁאַר בְּזוֹ בְּתֵיקוֹ וּמֻחְמֶת סָפֵק מַחְמִירִין: ז (נא) מַגֵּן אַבְרָהָם (סק״ט) וְהַגְּרַ״א: (נב) הַגְּרַ״א וַאֲלִיָּה רַבָּה (ס״ק יב), וְכֵן מוֹכַח בְּדִבְרֵי מֹשֶׁה (האורך ד״ה מבוי): (נג) הַגְּרַ״א: (לד) מַגֵּן אַבְרָהָם (סק״י) וְהַגְּרַ״א: ח (לה) כֵּן אֵיתָא בְּרַ״ן (ט. ד״ה איתמר), וְאַף עַל פִּי דְּשְׁנֵי עַמּוּדִים הֵם רְחוּקִין זֶה מִזֶּה, וְלֹא כְּמוֹ לְרֹשׁ״ל (יח. ד״ה סיכך) וְסִיעָתוֹ דְּבָעֵינַן שֶׁיְּהֵא כָּל הַצַּד שֶׁל הָאַכְסַדְרָה (שֶׁהוּא לְפִי צִיּוּרוֹ רוֹחַ הַשְּׁלִישִׁי שֶׁל הַסֻּכָּה) מָלֵא פַּצִּימִין, וּבֵין כָּל אֶחָד לַחֲבֵרוֹ פָּחוֹת מִשְּׁלֹשָׁה טְפָחִים, וּמִטַּעַם לְבוּד: (נ) כֵּן מוֹכֵחַ מִמַּגֵּן אַבְרָהָם (ס״ק יב): (נ) וְהוּא צִיּוּר אַחֵר מִמַּה שֶׁצִּיַּרְנוּ בְּרִישׁ דְּבָרֵינוּ בְּבֵאוּר

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah